

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 23. kalendářní týden, 5. – 11. 6. 2022

ECDC, COMMUNICABLE DISEASE THREATS REPORT, Week 23, 5–11 June 2022

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-5-11-june-2022-week-23>

Souhrn: ECDC Communicable Disease Threats Report (CDTR) je týdenní bulletin Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí o aktivních zdravotních hrozbách, který je určený pro epidemiology a zdravotnické pracovníky. Současné vydání pokrývá období 5. – 11. 6. 2022 a obsahuje aktualizace k epidemiologické situaci výskytu onemocnění covid-19, spalniček, nárůstu onemocnění hepatitidou neznámé etiologie u dětí, opičích neštovic, MERS-CoV a západonilské horečky.

Zdravotní hrozby v EU/EHP

Pandemie covid-19 vyvolaná virem SARS-CoV-2 – mezinárodní situace – 2019-2022

Dne 31. prosince 2019 byl v čínském Wu-chanu, prostřednictvím „Municipal Health and Health Commission“, nahlášen klastř případů plicní pneumonie neznámé etiologie, vyznačující se společným zdrojem expozice, vyskytující se na místním trhu (Wuhan's „South China Seafood City“). Další vyšetřování odhalilo nový typ koronaviru (SARS-CoV-2), jako původce těchto respiračních onemocnění. Epidemie se rychle rozšířila a postupně zasáhla ostatní části Číny a další země po celém světě. Dne 30. ledna 2020 vyhlásila Světová zdravotnická organizace (WHO) epidemii onemocnění covid-19 za mimořádnou událost v oblasti veřejného zdraví mezinárodního významu (Public Health Emergency of International concern, PHEIC) a pověřila „Committee's advice“ k vydání doporučení podle Mezinárodních zdravotnických předpisů (též Mezinárodní zdravotní řád) – International Health Regulations (2005), IHR. Dne 11. března 2020 byla generálním ředitelem WHO vyhlášena pandemie onemocnění covid-19. Třetí, čtvrté, páté, šesté, sedmé, osmé, deváté a desáté zasedání mimořádného výboru – „IHR Emergency Committee“ pro covid-19 se uskutečnilo v Ženevě dne 30. dubna 2020, 31. července 2020, 29. října 2020, 14. ledna 2021, 15. dubna 2021, 14. července 2021, 22. října 2021, 13. ledna 2022 a 11. dubna 2022. Během jednání výbor vždy dospěl k závěru, že pandemie onemocnění covid-19 stále pokračuje a nadále představuje hrozbu pro veřejné zdraví (PHEIC).

Týdenní aktualizace:

Od 21. týdne 2022 do 22. týdne 2022 bylo celosvětově hlášeno celkem 3 362 525 nových případů covid-19 (v souladu s definicemi případů a strategiemi testování v postižených zemích), z toho bylo hlášeno 10 518 nových úmrtí. Od 31. prosince 2019 do 22. týdne 2022 bylo celosvětově hlášeno celkem 531 470 423 případů covid-19 (v souladu s definicemi případů a strategiemi testování v postižených zemích), z toho bylo hlášeno 6 318 391 úmrtí. V zemích EU/EHP bylo k 22. týdnu 2022 hlášeno celkem 143 154 457 případů covid-19, z toho 1 106 534 úmrtí.

Údaje uváděné ve světě a v EU/EHP pravděpodobně podhodnocují skutečný počet případů onemocnění a úmrtí kvůli různému stupni nedostatečného zjišťování a podhlášenosti.

Poslední denní aktualizace v EU/EHP jsou k dispozici na webových stránkách ECDC:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/cases-2019-ncov-eueea>

Nejnovější informace o variantách:

Od poslední aktualizace dne 2. června 2022 ke dni 9. června 2022 byly provedeny následující změny ECDC klasifikace variant vzbuzujících obavy (VOC – variants of concern), varianty zájmu (VOI – variants of interest), monitorovaných variant (VUM - variants under monitoring) a variant ustupujících (de-escalated variants).

B.1.617.2 (Delta) byla deeskalována z variant vzbuzujících obavy na varianty ustupující. Důvodem této deeskalace je, že tato varianta nebyla v EU/EHP zjištěna nebo zjištěna ve velmi nízkém množství. Od té doby, co se Omikron stal dominantní variantou, se také výrazně snížily celosvětové detekce této varianty. Linie BA.2 + L452X byla překlasifikována z monitorovaných variant do variant zájmu. Důvodem je rostoucí podíl linie BA.2 s další mutací L452X v několika zemích EU/EHP v posledních týdnech.

Nejnovější informace o variantách naleznete na webové stránce ECDC o variantách:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

Spalničky – mezinárodní situace – monitorování evropských epidemií

Během pandemie covid-19 došlo globálně k prudkému poklesu onemocnění spalničkami. V EU/EHP bylo hlášeno jen několik případů onemocnění spalničkami, včetně zemí, kde byly dříve spalničky eliminovány nebo byl přerušen jejich endemický přenos.

Týdenní aktualizace:

Od předchozí měsíční aktualizace ve zprávě ECDC o přenosných nemocech (CDTR) ze dne 20. května 2022, bylo hlášeno 18 nových případů onemocnění spalničkami ze sedmi zemí EU/EHP: Bulharsko (1), Německo (8), Maďarsko (1), Irsko (1), Polsko (3), Rumunsko (3) a Španělsko (1). Žádná jiná země nový případ onemocnění spalničkami nehlásila.

V roce 2022 nedošlo v zemích EU/EHP k úmrtí na spalničky.

Relevantní aktualizace situace mimo EU/EHP je dostupná pro Konžskou republiku, Demokratickou republiku Kongo, pro WHO Regional Office for Europe (EURO), WHO Regional Office for Africa (WHO AFRO), WHO Pan American Health Organization (PAHO), WHO Western Pacific Region (WPRO) a WHO Regional Office for South-East Asia (SEARO). Žádné aktualizace nebyly zveřejněny u WHO Regional Office for Eastern Mediterranean (EMRO).

Prohlášení: Měsíční zpráva o spalničkách zveřejněná v CDTR shrnuje nejnovější veřejně dostupné údaje o případech a ohniscích onemocnění, které jsou poskytovány jednotlivými orgány ochrany veřejného zdraví, případně médii. Tato zpráva je doplňkem k měsíční zprávě ECDC o spalničkách a zarděnkách, jež je zpracovávána na základě údajů, které běžně hlásí 30 zemí EU/EHP a Spojené království do Evropského systému pro hlášení infekčních onemocnění (TESSy). Údaje uvedené ve dvou měsíčních zprávách se mohou lišit.

Zdravotní hrozby mimo EU

Nárůst onemocnění hepatitidou neznámé etiologie u dětí - mezinárodní situace - 2022

Dne 5. dubna 2022 došlo ve Spojeném království (UK) k nárůstu počtu případů akutní hepatitidy neznámé etiologie u dříve zdravých dětí ve věku do 10 let. Většina případů identifikovaných ve Spojeném království vykazovala klinické příznaky od března 2022. Další onemocnění byla hlášena ze zemí EU/EHP i celého světa.

Týdenní aktualizace:

K 9. červnu 2022 byly do TESSy z evropského regionu Světové zdravotnické organizace hlášeno 402 případů akutní hepatitidy neznámé etiologie u dětí ve věku do 16 let. Více jak polovina těchto případů (55,7 %) je hlášeno ze Spojeného království. Většina hlášených případů (77,9 %) jsou děti ve věku pět let nebo mladší. Přibližně třetina případů (36,4 %) musela být přijata na jednotku intenzivní péče a 17 (8,9 %) dětem byla transplantována játra. Celkem bylo na adenovirus testováno 293 případů, u 158 (53,9 %) byl výsledek pozitivní. Na SARS-CoV-2 bylo testováno celkem 273 případů, z toho 29 testovaných osob bylo pozitivních (10,6 %).

Země EU/EHP:

K 9. červnu 2022 bylo v TESSy evidováno 171 případů akutní hepatitidy neznámé etiologie u dětí ve věku do 16 let z 16 zemí EU/EHP: Rakousko [2], Belgie [14], Bulharsko [1], Kypr [2], Dánsko [7], Francie [7], Řecko [6], Irsko [13], Itálie [31], Lotyšsko [1], Nizozemsko [14], Norsko [5], Polsko [8], Portugalsko [15], Španělsko [36] a Švédsko [9]). Mezi těmito případy bylo nejméně devět osob přijato na jednotku intenzivní péče a u osmi případů byla nutná transplantace jater. Došlo k jednomu úmrtí souvisejícímu s nákazou.

Podrobné shrnutí a analýzu údajů hlášených do TESSy lze nalézt ve společném bulletinu ECDC-WHO, který je publikován každý týden: <https://cdn.ecdc.europa.eu/novhep-surveillance/>

Země mimo EU/EHP:

K 7. červnu 2022 UKHSA ve Spojeném království identifikovala celkem 240 dětí ve věku do 16 let s akutní hepatitidou neznámé etiologie. Případy jsou převážně mladší pěti let a mnoho z nich udávalo mezi počátečními příznaky gastroenteritidu s následným nástupem žloutenky. Nejnovější technický brífink o vyšetřování případů ve Spojeném království byl zveřejněn 25. května 2022.

Mimo EU/EHP a Spojené království jsou podle nejnovější aktualizace WHO k 26. květnu 2022 pravděpodobné případy a případy čekající na klasifikaci hlášeny z regionů Amerika (240, včetně 216 v USA), Západního Pacifiku (34), Jihovýchodní Asie (14) a Východního Středomoří (5).

Podle WHO vyžadovalo nejméně 38 dětí na celém světě transplantaci jater a v souvislosti s onemocněním došlo k devíti úmrtím.

Opičí neštovice – mezinárodní situace - 2022

Dne 16. května 2022 byly hlášeny první případy opičích neštovic (MPX) s mezinárodním přesahem. Tato epidemie dosud postihla Spojené království (UK), země EU/EHP, Asie, Ameriky a Austrálie. Případy byly identifikovány po celém světě.

Týdenní aktualizace:

Od 8. června 2022 bylo v zemích EU/EHP hlášeno 122 potvrzených případů opičích neštovic ze 7 zemí EU/EHP: Německo (51), Portugalska (43), Itálie (8), Belgie (7), Irsko (6), Nizozemska (6) a Řecko (1). Řecko hlásilo první případ 9. června 2022.

Mimo EU/EHP bylo ve stejném období hlášeno 13 potvrzených případů opičích neštovic ze 4 zemí: Ghana (5), Spojené státy americké (5), Švýcarsku (2) a Austrálie (1).

Prohlášení: Údaje uvedené v této aktualizaci jsou sestaveny z TESSy, oficiálních zdrojů, nebo pokud nejsou dostupné, z veřejných zdrojů citujících národní úřady, včetně zpráv v médiích. Data byla shromážděna 9. června 2022.

MERS-CoV – mezinárodní situace

Od doby, kdy byla nemoc poprvé identifikována v Saúdské Arábii v dubnu 2012, bylo ve 27 zemích detekováno více než 2 600 případů koronaviru MERS-CoV. V Evropě hlásilo potvrzené případy osm zemí, všechny s přímým nebo nepřímým spojením s Blízkým východem. Většina případů MERS-CoV je nadále hlášena z Blízkého východu. Zdroj viru zůstává neznámý, ale způsob přenosu a virologické studie považují za rezervoár velbloudy dromedáry na Středním východě, od kterých se sporadicky nakazí lidé (zoonotický přenos). K sekundárnímu přenosu z člověka na člověka docházelo zejména v domácnostech a ve zdravotnických zařízeních.

Týdenní aktualizace:

Od předchozí aktualizace zveřejněné 3. května 2022 ke dni 8. června 2022 byl hlášen jeden nový případ MERS-CoV Světovou zdravotnickou organizací (WHO).

Západonilská horečka (West Nile virus-WNV) – mezinárodní situace – monitorovací sezóna 2022

Během sezóny přenosu západonilské horečky, která obvykle trvá od června do listopadu, ECDC monitoruje výskyt infekcí v zemích Evropské unie (EU), Evropského hospodářského prostoru (EHP) a zemích sousedících s EU. ECDC každý týden zveřejňuje aktualizace o epidemiologické situaci za účelem informování institucí kvůli opatřením pro zajištění bezpečnosti krve. Data, která jsou hlášena prostřednictvím evropského systému pro surveillance infekčních nemocí TESSy, jsou prezentována na geografické úrovni krajů NUTS 3 (nomenclature of territorial units for statistics 3) v členských zemích EU/EHP a na úrovni GAUL 1 (global administrative unit layers 1) pro země sousedící s EU.

Týdenní aktualizace:

K 8. červnu 2022 nehlásily Evropská unie (EU), Evropský hospodářský prostor (EHP) a sousední země EU žádné humánní případy infekce virem západonilské horečky (WNV) během přenosové sezóny 2022.

Od začátku přenosové sezóny 2022 nebyly zeměmi EU/EHP hlášeny žádné ohniska nákazy u koňovitých a/nebo u ptáků.